

“Dalğanı dəyişməyin”

Rəşad Nəsirov: “Çalışırıq ki, klassikliyi saxlayaq, lakin müasirliyi də əxz edə bilək, zamanın tələbatına uyğun proqramlar hazırlayaq”

Müsahibimiz “Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədr müavini, Əməkdar jurnalist Rəşad Nəsirovdur.

- Rəşad müəllim, noyabrın 6-da Azərbaycan Milli Radiosunun 93 yaşını tamam olur. 1926-cı ildən fəaliyyətə başlayan radiosunun milli əqidənin dərkində, milli mənəvi dəyərlərin təbliğində böyük xidmətləri olub. Ana radionun tarixinə baxanda görürük ki, ona rəhbərlik edən şəxslərin arasında ən gənci sizsiniz. Gəlin oxuculara əvvəlcə sizi yaxından tanıdaq.

- Rəşad Barat oğlu Nəsirov 24 iyul 1977-ci ildə Bakıda anadan olmuşam. 1994-cü ildə Bakı səhər 39 sayılı orta məktəbi, 1999-cu ildə Azərbaycan Dövlət İncəsənət Universitetinin sənətsünaslıq ixtisası üzrə bakalavr, 2001-ci ildə isə magistr pilləsini bitirmişəm. 2002-2005-ci illərdə Bakı Dövlət Universitetinin Beynəlxalq hüquq - beynəlxalq münasibətlər fakültəsində təhsil almışam. ANS, “Lider” və “İctimai” telekanallarında çalışmışam. 2010-cu ildən “Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri” QSC-də işləyirəm. Əvvəlcə radionun “Xəbərlər” redaksiyasında baş redaktor və sonra televiziyanın “Xəbərlər” informasiya proqramları studiyasının direktoru olmuşam. Dövlət başçısının 2015-ci il 5 may tarixli sərəncamı ilə “Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri” QSC-nin sədr müavini təyin edilmişəm. 2017-ci ildən əvvəlindən milli radioya rəhbərlik edirəm. Siz dediniz ki, radio tarixində ən gənc rəhbərəm. Bəli, bu müstəqil dövlətimizdə ölkə rəhbərliyi tərəfindən Azərbaycan gəncliyinə göstərilən böyük etimaddır.

- Bir əsrə yaxın yaşını radioya rəhbərlik etməyin məsuliyyəti yaqın ki, böyükdür?

- Əlbəttə öz ənənəsi olan, 93 yaşlı radioda rəhbərlik etmək olduqca məsuliyyət tələb edir. Burada, görün kimlərin dəsti-xətti var? Böyük ziyalılarımızın, Uzeyir Hacıbəylinin, Müslüm Moqaməyevin, Bülbülün, Cəfər Cabbarlının, Məmməd Səid Ordubadinin və digər görkəmli şəxsiyyətlərin izi, səsi, nəfəsi olan məkandır. Onlar radioya - bu “sehirli qutu”ya xalqın maariflənməsi üçün böyük ümidlə baxıblar. Sənətin, ədəbiyyatın, incəsənətin təbliğində, milli mənəviyyatımızın zənginləşməsində radionun böyük əhəmiyyət daşıdığına düşünülür. Bu gün də çalışırıq ki, klassikliyi saxlayaq, lakin müasirliyi də əxz edə bilək, zamanın tələbatına uyğun proqramlar hazırlayaq. Azərbaycan radiosunun kollektivi bu amala xidmət edir, öz ənənəsinə söykənərək maarifçilik ruhunda verilişlərini davam etdirir və auditoriyaya təqdim edir.

- Ancaq auditoriya da əvvəlki deyil, indi radiolar çoxdur. İnformasiya almaq imkanları genişdir.

- Uşaqlıqdan xatırladığım bir meqam var. Deyirdilər ki, televiziya radionun auditoriyasını tamamilə əlindən alacaq. Televiziyada gedən filmlər kinoteatrları qapadacaq, teletamaşalar teatrların sonuna çıxacaq. Ancaq bu, belə olmadı. Hər bir sənət ocağı öz yerini qorumağa müvəffəq olub. Radio da, auditoriyasının parçalanmasına baxmayaraq, öz nüfuzunu saxlamağa çalışır və rəqabətdə texniki imkanlarına görə daha böyük üstünlüyə malikdir. Televiziyada vizuallığa, görüntüyə üstünlük verilir, radioda isə səs əsas amildir. Səmimi ünsiyyət, səviyyəli və ürəkaçan danışığı mütləqdir. Radioya həmişə “sehirli qutu” kimi yanaşırlar ki, görəsən danışanın siması necədir, yaşı neçə olar, cavandırmı və s. Texniki üstünlüyü ondadır ki, onu istənilən məkanda dinləmək mümkündür. İndiki dövrdə isə mobilləşib... O ki, qaldı özəl və internet radiolarına, onlarla müqayisədə Azərbaycan radiosu respublika miqyasında bütün elektron informasiya vasitələri üçün bir öməkdir, radiojurnalistika məktəbidir. Azərbaycan radiosunda zəngin proqramlar hazırlanır və auditoriyanın bütün yaş qruplarını əhatə

edir. Burada təqdim edilən hər bir verilişin öz dinləyicisi var.

- Rəqabət dövründə Azərbaycan radiosunun yeri və rolu nədən ibarətdir?

- Milli radioda peşəkarlar çalışır. Burada “Xəbərlər”, “Səhər və musiqi verilişləri”, “Xalq yaradıcılığı”, “Uşaq verilişləri”, “Ədəbiyyat və incəsənət” redaksiyaları fəaliyyət göstərir. Son 10 ay ərzində 20-yə yaxın yeni layihə təqdim etmişik. Müəyyən verilişlərimiz var ki, onlara yenidən baxılıb və yeni formata işlənilir. Milli radioda uşaqlar, yeniyetmələr, gənclər, həm də orta və yaşlı nəsil üçün istənilən mövzuda verilişlər hazırlanır. Ay ərzində 350-dən çox orijinal veriliş efirə verilir. Bundan başqa radionun səs fondunda 300 mindən artıq səs yazısı toplanıb. “Qızıl Fond”da görkəmli sənətkarlarımızın ifasında muğamlar, bəstəkar mahnıları, müxtəlif opera və tamaşalardan nadir parçalar qorunub saxlanılır. Bugünkü gündə həmin səslər lentlərdə qalmaq şərti ilə elektron daşıyıcılara köçürülür. Klassik verilişlərimiz çoxdur. Bizim bu il 50 illik yubileyi qeyd edilən “Bulaq” verilişimiz var. Azərbaycan radiosunda əbədləşən verilişlərdən biridir. “Bulaq”ın hər efir sayı “Qızıl Fond”da düşür. “Axsam görüşləri” verilişinin də 40-dan artıq yaşı var. Son vaxtlar daha bir fərqliliyimiz var. 3 deqiqə, 5 deqiqə ərzində informativ, qısa lakonik, amma insana müəyyən bir informasiyanı çatdıran verilişlər efirə təqdim olunur. Məsələn “Niyə belə deyirik” rubrikası səslənir. Təzəlikcə qədim çalğı alətlərimizlə, müəyyən abidələrimizlə bağlı 3 deqiqəlik təzə rubrikalarımız, informativ sjuətlərimiz gün ərzində 3 və ya 4 dəfə ayrı-ayrı saatlarda yayımlanır.

- Rəşad müəllim, hiss edirəm ki, get-gedə radioya daha çox bağlanırınsız. Baxmayaraq ki, siz jurnalistika televiziya dan gəlibsiniz, ancaq radio sizi daha çox cəlb edir. Radionun özünəməxsus yaradıcılıq amplituası var, burada çalışmaq maraqlıdır deyəsən?

- Mən radionu əvvəldən sevimişəm. Bu mühitdə çalışdıqca, o dərinliyə endikcə, səslər ələmdə olduqca, sevgim, təbi ki, daha da çoxalır. Yaradıcılıq sferasının mürəkkəbliyinə vardığıca, radionun özəl mühitini qavradıqca, bir sözle, radioda keçən günlərim buranın daha da əzəmətli olduğunu xəbər verir. Azərbaycan radiosunun çox gözəl kollektivi var. Ənənəsi olan yaradıcılıq ələmidir. Mən bəlkə də min birinci dəfədir ki, bunu təkrarlayıram. Burada təsadüfi insanlar yoxdur. Radio əməkdaşları ilə gündəlik, həftəlik planlaşmalar aparırıq, dəyirmi masada 7-8 nəfər baş redaktor oturur, baxıram ki, hərəsi bir professor, hərəsi bir alimdir, öz işinin peşəkarıdır. Ömürlərini Azərbaycan radiosunun inkişafına həsr edən adamlar var ki, onların yaradıcılığı bir məktəbdir. Bəzi əməkdaşlar canlı ensiklopediyadırlar.

- Belə insanlarla çalışmaq həm rəhbərliyin qarşısında bir məsuliyyət qoyur, həm də idarəçilik üçün bir stimuldür.

- Sözsüz, qısaca, bura böyük sənət dünyasıdır və ölkəmizdə yeganə radiojurnalistika məktəbidir.

- Sözlünüzə qüvvət, ana radionun ən böyük üstünlüyü ondadır ki, radiojurnalistika burda güclü inkişaf edib. Səs, söz, musiqi tamlığı hər hansı radio söhbətini bütövləşdirir.

- Onun üçün də güclü rejissor qrupu olmalıdır və radiomuzun bu sarıdan bəxti həmişə gətirib. Yüksək peşəkarlığa malik olan, əla dərəcəli rejissorlarımız səsle sözün bağlılığını gözəl ehtiva edirlər. Yüzlərlə verilişlərdən misallar çəkmək olar. Hansı sözdən sonra hansı musiqinin işlənməsini, hansı epizodun yerləşdirilməsini gözəl şəkildə bacarırlar. Yazılan mətnə bir neçə istiqamətdən, müxtəlif rəqəmlərdən baxılır. Qısaca desək, bir verilişin üzərində bir neçə yaradıcı şəxs çalışır.

- Azərbaycan radiosunun tarixi nailiyyətlərindən danışarkən ən böyük xidmət dilimizin saflığına çalışması, ədəbi dilin inkişafı istiqamətində gördüyü işlərdir. Məxsusi olaraq qeyd edilir ki, Azərbaycan milli radiosunda ana dilinə xüsusi hörmət və ehtiramla yanaşırlar.

- Azərbaycan dilinin qorunmasında Azərbaycan radiosunun unikal səsə malik diktörlərinin əməyi təqdirləyirdir. Qeyri-adi səsi olan, informasiyanı özünü küləşdirib təqdim etməyi bacara bilən diktörümüz efirdə çalışır. Hətta aktyorlar, səhnə insanları belə onlardan, ana radionun diktörlərindən çox şey öyrənirlər, ədəbi danışığı qaydalarını, sözlərinin deyiliş formalarını, heca vurğularının necə işlənməsini mənimsəyirlər.

- Rəşad müəllim, keyfiyyəti daha da artırmaq üçün Bədii Şura yaradıldı.

- Bəli, bu yaxınlarda radioda da Bədii Şura yaradıldı. Bədii Şurada təmsil olunan ziyalıların üzərinə böyük məsuliyyət düşür. Adından da görüldüyü kimi Bədii Şura efirə hazırlanan verilişlərin bədii tərtibatı, musiqi düzümü ilə bağlı məsələləri nəzarətə götürür. Məqsəd milli və klassik musiqinin geniş təbliğ olunması, bayağı musiqinin qarşısının alınmasıdır. Adı ilə məzmunu uyğun gəlməyən verilişlərin tematisi aradan götürülür. Elə verilişlər var ki, ad və məzmun cəhətdən də bir-birinin eynidir, onların ixtisarı, daha maraqlı olanın seçimi və mükəmməlliyi üçün səs göstərilir. “Ədəbiyyat və incəsənət” və “Xalq yaradıcılığı” redaksiyasının verilişlərinin mövzu yaxınlığı var və oxşar proqramlar təqdim edirlər. Bədii Şura bu məsələyə də diqqətlə yanaşacaq. Təqdim edilən hər bir efir məhsulunun özünəməxsusluğu olmalıdır.

- Ana radionun təbliği istiqamətində hansı işlər görülür?

- Əməkdaşlarımız sosial şəbəkələrdə çox fəaldır. Ana radionun özünün “instagram” səhifəsi də var. “105 FM Azərbaycan radiosu” adlanır. Burada səhər efirə gedəcək verilişlərin anonsları səslənir. Canlı verilişlərinin qonaqları haqqında məlumatlar əks olunur. Sosial şəbəkələrdə elanlar verilir ki, dinləyicilərin məlumatı olsun. Söhbətə qoşulmaq istəyənlər üçün imkan yaransın ki, maraqlandıqı sualları təqdim edə bilsinlər.

- Rəşad müəllim, təzəlikcə ölkəmizdə radio yayımında yüksək keyfiyyətli rəqəmsal keçidə nail olunub.

- Azərbaycanda ilk dəfə olaraq, 26 avqust 2019-cu il tarixindən etibarən Bakı şəhəri və Abşeron yarımadası ərazisində Azərbaycan radiosu rəqəmli test yayımına başlayıb. Hazırda DAB+ standartlı rəqəmli radio FM diapazonunda analog radio ilə paralel yayımlanır. Məlumat üçün bildirim ki, ölkəmizdə DAB+ standartlı rəqəmli radio yayımına başlanmasına dair məlumatlar Cenevrədə Avropa Yayım Birliyində fəaliyyət göstərən, DAB standartlı rəqəmli radio yayımı üzrə dünyada ən nüfuzlu təşkilat olan “WorldDAB” Forumunun məlumat bazasında və “www.worlddab.org” rəsmi internet informasiya ehtiyatında yerləşdirilib. Belə ki, 30-a yaxın ölkənin yer aldığı siyahıya Azərbaycanın da adı əlavə edilib.

Rəqəmli radio yayımının üstünlüyü odur ki, bir tezlilik zolağında informasiyaların video, qrafik və mətn şəklində ötürülməsinə imkan verir.

Eyni zamanda, bu növ yayımın qəbul edicinin yerləşdiyi avtomobil, qatar və digər hərəkət edən obyektlərin sürətindən asılı olmayaraq, radiosignalın əhatə dairəsinin istənilən nöqtəsinə inamlı qəbul imkanı mövcuddur. Rəqəmli radionu məişət və avtomobillərdə qəbul etmək üçün DAB+ standartını dəstəkləyən qəbul edicilər tələb olunur. 2012-ci ildən sonra Avropada istehsal edilən avtomobillərdə DAB+ standartını dəstəkləyən radioqəbul edicilər mövcuddur. Onlara müvafiq proqram təminatı yükləməklə, rəqəmli radionu qəbul etmək mümkündür.

- Rəşad müəllim, sonda sizi və doğma radiomuzun bütün kollektivini 6 noyabr radio işçilərinin peşə bayramı münasibəti ilə təbrik edirəm və yaradıcılıq uğurları arzulayıram.

- Mən də firsətdən istifadə edərək radio günü münasibəti ilə kollektivimizin hər bir üzvünü, bütün əməkdaşlarımızı, tələyini radioya bağlayan əməkdaşlarımızı, efir dostlarımızı, özəl və internet radiolarında çalışan həmkarlarımızı, radionu yol yoldaşı, qulaq sırdaşı bilən milyonlarla dinləyicilərimizi, ölkəmizdən kənar yaşayan, xaricdə məskən salan, radiodan Azərbaycan ətrini duyan soydaşlarımızı təbrik edirəm. Radionun bayramı elin, obanın bayramıdır. Bayramınız mübarək olsun əziz dinləyicilər.

Şəlalə Məhyəddinqızı

Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyəsi əsasında hazırlanıb.

